

MONOGRAFIA JUDEȚULUI TIMIȘ

Cuprins

1. Prezentarea generală a județului.....	3
2. Indicatori sintetici ai activității economice	10
3. Agenți economici	10
4. Industrie și construcții.....	13
5. Agricultură și silvicultură.....	18
6. Transporturi.....	21
7. Comerț exterior	22
8. Forța de muncă și veniturile salariale.....	25
9. Activitate bancară	29
10. Investiții străine.....	34
Bibliografie	35

1. Prezentarea generală a județului

1.1. Situație geografică

Situat în vestul țării, județul Timiș se profilează pe harta României ca o unitate administrativă de hotar având la vest granița cu Ungaria și Serbia. În nord, județul Timiș este mărginit de județul Arad, la est de județul Hunedoara, iar la sud de județul Caraș-Severin.

1.2. Suprafață

Timișul este cel mai întins județ al României, ocupând 8 696,7 km², respectiv 3,6 la sută din suprafața țării.

1.3. Clima

Teritoriul județului Timiș se încadrează în zona climatului temperat de nuanță continentală.

Temperatura medie anuală se încadrează între izotermele medii multianuale de 10° și 11° C.

Precipitațiile anuale se încadrează în medie între 550-600 mm/m². În partea nord-estică a județului, cantitatea de precipitații prezintă o creștere pe măsură ce ne apropiem de zona muntoasă, unde se înregistrează chiar și 1 200 mm/m² (în munții Poiana Ruscă).

Vântul bate în câmpie predominant din nord.

1.4. Forme de relief

Teritoriul județului Timiș cuprinde toate formele de relief, cu altitudini care pleacă de la 75 m în Câmpia Banatului și ajung la 1 384 m în vârful Padeș din Munții Poiana Ruscă.

Câmpia ocupă aproximativ 6 700 km² reprezentând 77,20 la sută din suprafața județului.

Dealurile, cu înălțimi între 200 m și 400 m, ocupă aproximativ 1 650 km², respectiv 19,01 la sută din suprafață.

Munții acoperă o suprafață relativ redusă, de 300 km², respectiv 3,45 la sută din suprafața totală a județului.

1.5. Resurse naturale

Principala resursă naturală a județului Timiș este solul, care oferă condiții favorabile pentru cultura cerealelor, plantelor tehnice și furajere.

În subsolul județului Timiș se găsesc: țiței și gaze naturale în zona de vest, lignit (Sinersig), bazalt (Lucareț – Șanovița), mangan (Pietroasa), argilă (Biled, Cărpiniș, Jimbolia, Lugoj, Sânnicolau Mare), nisip pentru sticlă (Groși, Tomești, Gladna), ape minerale (Buziaș, Calacea, Ivanda, Bogda).

În partea estică a județului se întâlnesc păduri de brad, molid și fag.

Județul Timiș cuprinde o serie de rezervații naturale, dintre care se remarcă: Sărăturile Dinaș din comuna Peciu Nou, Pădurea Cenad din comuna cu același nume, Pădurea Bistra din localitatea Ghiroda, Pădurea Dumbrava din zona Băilor Buziaș, Insulele de la Igrăș aflate pe teritoriul comunei Sânpetru Mare și Insula Mare Cenad din aceeași localitate.

1.6. Rețea hidrografică

Județul Timiș este străbătut de cursurile a două râuri principale, Bega și Timișul, cărora li se mai adaugă Bârzava, Moravița, Aranca și Mureșul, precum și o mulțime de afluenți ai acestora.

Rețeaua hidrografică mai cuprinde și un mare număr de lacuri naturale mai mici, precum și lacuri de acumulare, cel mai mare fiind lacul de la Surduc, cu o suprafață de 538 ha.

1.7. Populație

La 1 iulie 2010, populația stabilă a județului Timiș era de 679 695 persoane, reprezentând 3,17 la sută din populația țării și ocupând locul 9 pe județe, cu o densitate medie de 78,2 locuitori/km².

Din total, 325 936 persoane, respectiv 47,95 la sută, sunt de sex masculin și 353 759 persoane, respectiv 52,05 la sută, sunt de sex feminin. Structura pe medii relevă faptul că în mediul urban locuiesc 422 250 persoane (62,12 la sută), iar în mediul rural 257 445 persoane (37,88 la sută).

Structura etnică, conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2002 cuprinde: 83,4 la sută români, 7,5 la sută maghiari, 2,4 la sută, rromi (țigani), 2,1 la sută germani, 2 la sută sârbi, 1,1 la sută ucraineni, 0,8 la sută bulgari, respectiv 0,7 la sută alte etnii .

La același recensământ s-a înregistrat următoarea structură religioasă: 78,9 la sută persoane de religie ortodoxă, 10,6 la sută de religie romano-catolică, 4,2 la sută de religie penticostală, 1,9 la sută de religie reformată, respectiv 4,4 la sută de alte religii .

1.8. Număr de localități

Organizarea administrativă a teritoriului, la data de 31 decembrie 2010, cuprindea: 2 municipii – Timișoara (311 428 locuitori) și Lugoj (44 510 locuitori), 8 orașe – Sânnicolau Mare (13 194 locuitori), Jimbolia (11 850 locuitori), Buziaș (7 550 locuitori), Făget (7 224 locuitori),

Deta (6 553 locuitori), Ciacova (5 126 locuitori), Recaș (8 621 locuitori), Gătaia (6 194 locuitori) și un număr de 89 comune cu 313 sate.

1.9. Scurte prezentări ale reședinței de județ și ale principalelor orașe

Reședința județului este municipiul Timișoara care are origini din perioada romanilor sub titulatura de Castrum Regiune Themes. Prima atestare documentară directă a cetății datează din anul 1212.

În istoria sa, Timișoara a fost deschizător de drumuri în multe domenii de activitate, dintre care amintim:

- 1718 – prima fabrică de bere de pe teritoriul actual al României;
- 1718 – prima școală elementară de pe teritoriul actual al țării;
- 1745 – primul spital municipal de pe teritoriul actual al României. Timișoara are un spital municipal cu 24 de ani înaintea Vienei și cu 34 de ani înaintea Budapestei;
- 1760 – primul oraș al Imperiului Austro-Ungar cu iluminat stradal;
- 1815 – prima bibliotecă publică de împrumut din Imperiul Habsburgic, din Regatul Ungariei și din teritoriile românești;
- 1855 – primul oraș din Imperiul Habsburgic cu străzile iluminate cu gaz;
- 1869 – primul tramvai tras de cai de pe teritoriul actual al țării;
- 1884 – primul oraș din Europa cu străzile iluminate electric;
- 1895 – prima stradă asfaltată de pe teritoriul actual al României;
- 1899 – primul tramvai electric de pe teritoriul actual al României;
- 1953 – singurul oraș din Europa care are trei teatre de stat, unul în limba română, unul în limba maghiară și unul în limba germană;
- 1995 – primul Centru de Laparoscopie, Chirurgie Laparoscopică și Fertilizare în vitro din țară;
- 2001 – prima operație pe inimă cu laser efectuată în România;
- 2002 – primul sistem de plată a taxelor și impozitelor prin internet din țară.

Municipiul Lugoj, al doilea oraș ca mărime din județ, este atestat documentar din anul 1333. Orașul s-a dezvoltat mai întâi ca centru manufacturier, apoi ca centru industrial și cultural. Aici au activat de-a lungul timpului muzicologii Tiberiu Brediceanu, Ion Vidu, poeții Ioan Popoviciu Bănățeanu, Victor Vlad Delamarina, tenorul Traian Grozăvescu, precum și Traian Vuia, inventator și pionier al aviației.

Orașul Jimbolia este așezat în plină câmpie, la extremitatea vestică a județului, și este punct de frontieră spre Serbia. Este amintit prima dată în evidențele papale de dijmă între 1332-1337, apoi în 1489. Descoperirile arheologice, ca de exemplu, medalia de aramă cu inscripția „Urbs Roma” de pe timpul lui Constantin Cel Mare, ar putea conduce la concluzia că Jimbolia exista de mult mai multe secole. Situat într-o zonă agricolă foarte fertilă a județului, orașul Jimbolia se remarcă și ca un important centru industrial.

Orașul Sânnicolau Mare este situat în Câmpia Banatului, fiind cel mai vestic oraș al țării și totodată al județului Timiș. Cu o populație de 13 214 locuitori, Sânnicolau Mare este primul ca număr al populației dintre cele 8 orașe timișene și al treilea după municipiile Timișoara și Lugoj.

1.10. Monumente istorice, de arhitectură și artă, muzee, instituții culturale

Timișul se caracterizează printr-o intensă viață culturală și spirituală. Teatrul Național Mihai Eminescu, Teatrul German de Stat, Teatrul Maghiar de Stat Csiky Gergely, Teatrul pentru Copii și Tineri Merlin, Filarmonica „Banatul”, Fundația „Teatrul Nud”, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, Opera Națională Română, precum și alte instituții de profil, au influențe puternice în formarea culturală a timișenilor.

Rețeaua unităților de cultură și artă, la 31 decembrie 2010, în județul Timiș cuprinde: 8 case de cultură, 249 cămine culturale, 355 biblioteci, 3 cinematografe și instalații cinematografice, 8 instituții pentru spectacole și 38 muzee și colecții publice.

În județ sunt numeroase vestigii istorice, dintre care amintim: Bastionul Cetății Timișoara, Primăria Veche – Timișoara, Ruinele cetății Morisena – Cenad, Ruinele cetății Ciacova, Ruinele fortăreței feudale – Margina, Casa prințului Eugeniu de Savoya – Timișoara și Prefectura Veche – Timișoara.

Județul Timiș se remarcă printr-o mulțime de edificii religioase cum ar fi: Catedrala Ortodoxă – Timișoara, Catedrala Romano Catolică – Timișoara, Mănăstirea Săraca – Șemlacu Mic, Mănăstirea Partoș, Catedrala ortodoxă sârbă – Timișoara, Sinagoga din cetate – Timișoara, Catedrala Ortodoxă – Lugoj, Biserica din lemn – Povargina și Biserica romano-catolică – Dudeștii Noi.

Principalele edificii culturale ale județului Timiș sunt: Castelul Huniazilor – Timișoara, Castelul Regal – Banloc, Palatul Dicasterial – Timișoara, Palatul Episcopal Romano Catolic – Timișoara, Muzeul Banatului – Timișoara, Muzeul etnografic al șvabilor – Giarmata, Muzeul folcloristului Bela Bartok – Sânnicolau Mare, Casa-muzeu a poetului german Nikolaus Lenau – Lenauheim, Casa memorială Traian Vuia din localitatea cu același nume.

1.11. Obiective turistice și unități de cazare

La 31 iulie 2010, în județul Timiș erau înregistrate 122 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare din care: 55 hoteluri și moteluri, 3 hosteluri, 1 han turistic, 1 camping, 9 vile turistice, 42 pensiuni turistice, 7 pensiuni agroturistice, 4 tabere de elevi și preșcolari, cu o capacitate totală de 6 857 locuri. Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare în anul 2010 a fost de 23,6 la sută.

Turismul balnear și de agrement se practică în Buziaș, Timișoara, Deta, Calacea, Lovrin.

Buziașul – aflat la 34 km sud-est de Timișoara – se prezintă ca o stațiune balneoclimaterică permanentă, situată pe malurile unui afluent al râului Timiș, la 128 m altitudine, între dealurile acoperite cu vii ale Pogănișului și Sălagiului. Are un climat de câmpie, cu caracter de trecere de la cel continental la cel mediteranean, influențat de mișcările atmosferice dinspre mările Mediterană și Adriatică. Prin urmare, iernile sunt scurte și relativ blânde, cu medii termice în jur de 0°C; vara, temperatura medie este de 21°C. Bazele de tratament ale stațiunii sunt dotate cu aparatură modernă: instalații pentru băi calde la cadă cu apă minerală, instalații pentru mofete, electro și hidroterapie, acupunctură, gimnastică medicală. Turiștii pot vizita valoroasa colecție de artă populară, precum și parcul stațiunii, de un farmec deosebit, cu o amenajare unică în stațiunile din România.

Băile Calacea, stațiune balneoclimaterică de interes general, cu funcționare permanentă (la 38 km nord de Timișoara), este renumită în mod deosebit prin băile termale.

Alte obiective turistice sunt peșterile, dintre care amintim: Peștera de la Românești (la 13 km de Făget), Peștera albastră – lângă Pietroasa (la 12 km de Făget) și Peștera „Stânca lui Florian” – lângă Tomești (la 17 km de Făget).

Cele mai renumite rezervații și monumente ale naturii din județ sunt: Mlaștinile de la Satchinez, Parcul Dendrologic – Bazoș, Locul fosilifer Rădămănești și Sărăturile de la Diniaș.

Turismul cultural-istoric cuprinde numeroase obiective în situri istorice și arheologice, monumente istorice și de arhitectură, biserici și muzee.

În Timișoara obiectivele turistice mai importante sunt: Castelul Huniazilor (secolul XV, refăcut în 1852), care azi este muzeu, după o nouă restaurare; Castelul Pașa Buinen (sec. XVII-XVIII); Casa prințului Eugeniu de Savoya (sec. XVIII); Cetatea Bastion (sec. XVIII); Teatrul Național (sec. XIX-XX); Biserica Mizericordierilor (sec. XVIII); Catedrala ortodoxă (sfințită la 6 octombrie 1946 în prezența Regelui Mihai I), Catedrala romano-catolică, Catedrala ortodoxă sârbă, Monumentul martirilor revoluției din 16-22 decembrie 1989, Muzeul Satului etc.

Turismul verde și agroturismul este reprezentat de gospodăriile tradiționale din mediul rural, spațiile monahale și cabanele de vânătoare.

1.12. Personalități importante pe plan național și internațional

Din județul Timiș s-au ridicat personalități care s-au afirmat pe plan național și internațional, dintre care amintim:

Traian Vuia (1872-1950), inventator, pionier al aviației mondiale. Este primul om care a zburat cu un aparat mai greu decât aerul. A brevetat și a construit diverse aparate, spre exemplu un generator de abur în 1925, două elicoptere în 1918 și 1922. Este ales membru de onoare al Academiei Române la 27 mai 1946.

Eftimie Murgu (1805-1870), jurist și profesor de filozofie, om politic, deputat în parlamentul revoluționar maghiar din timpul revoluției de la 1848. Eftimie Murgu a fost unul dintre cei mai clarvăzători revoluționari democrați pașoptiști români.

De asemenea, s-au remarcat: Ion Vidu (1863-1931) compozitor și dirijor, maestru al muzicii corale românești, Traian Grozăvescu (1895-1927) tenor născut la Lugoj, Victor Vlad Delamarina (1870-1896) poet și scriitor născut la Satul Mic, Traian Lalescu (1882-1929) academician și matematician, Nikolaus Lenau (1802-1850) important poet romantic austriac, născut la Csátád, azi Lenauheim, comitatul Timiș (în prezent liceul Nikolaus Lenau din Timișoara cu predare în limba germană îi poartă numele), Béla Bartók (1881-1945) născut la Sânnicolau Mare, unul dintre reprezentanții de seamă ai muzicii moderne, precum și Herta Müller, născută în anul 1953 la Nițchidorf, care a fost nominalizată de trei ori la premiul Nobel pentru literatură, iar în anul 2009 a devenit a douăsprezecea femeie care primește acest premiu pentru „densitatea poeziei și sinceritatea prozei cu care a descris plastic universul dezrădăcinaților”.

1.13. Unități de învățământ

În anul școlar 2010/2011, în județul Timiș funcționau 285 unități de învățământ, iar populația școlară era de 143 531 persoane, dintre care 20 601 în grădinițe, 82 934 elevi și 39 996 studenți. Din totalul de 82 934 elevi, în învățământul primar și gimnazial erau înscriși 49 174 elevi. Personalul didactic angajat în pregătirea elevilor din învățământul primar și gimnazial era de 3 798 persoane. În învățământul liceal, un număr de 30 601 elevi sunt pregătiți de 2 093 cadre didactice. Învățământul postliceal și de maiștri este coordonat de 121 cadre didactice, care pregătesc într-o multitudine de meserii 1 654 tineri, iar în învățământul profesional sunt înscriși 1 505 copii, pregătiți de 37 cadre didactice.

Din totalul elevilor cuprinși în învățământul primar și gimnazial, 1 101 elevi învață în limba germană sub îndrumarea unui număr de 53 cadre didactice, iar 1 181 elevi învață în limba maghiară, fiind pregătiți de 33 cadre didactice. Și în învățământul liceal există școli cu predare în limba germană, maghiară și sârbă.

Învățământul superior cuprinde 9 instituții, din care 4 instituții de învățământ de stat: Universitatea Tehnică, Universitatea de Vest, Universitatea de Medicină și Farmacie, Universitatea de Științe Agricole a Banatului și 5 instituții de învățământ superior particulare: Universitatea Banatului,

Institutul de Studii și Educație Permanentă Tibiscus Timișoara, Universitatea Independentă Mihai Eminescu Timișoara, Universitatea Europeană „I.C. Drăgan” Lugoj, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” filiala Timișoara. În cadrul acestor instituții studiază, în 45 de facultăți, un număr de 39 996 tineri, sub îndrumarea a 2 216 cadre didactice.

1.14. Rețeaua sanitară

În județul Timiș, în anul 2010, rețeaua sanitară cuprindea 19 spitale, 21 ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate, 6 dispensare medicale, 6 centre de sănătate, 1 centru medical de specialitate, 56 cabinete de medicină generală, 40 cabinete școlare și studențești, 501 cabinete medicale de familie, 33 societăți medicale civile, 698 cabinete stomatologice, 615 cabinete medicale de specialitate și 33 societăți civile medicale de specialitate. De asemenea, funcționau 261 farmacii (locul patru pe țară), 33 depozite farmaceutice, 12 creșe, 80 laboratoare medicale, 107 laboratoare de tehnică dentară, un centru de transfuzie și 16 alte tipuri de cabinete medicale.

În spitale există 5 664 paturi de asistență medicală, în casele de nașteri 94 paturi, iar în leagăne de copii 315 paturi, ceea ce reprezintă 11,7 paturi la 1 000 locuitori. În aceste unități de asistență medicală lucrează 3 389 medici (locul trei pe țară), din care 824 stomatologi (locul doi pe țară), 589 farmaciști și 5 011 persoane cu pregătire sanitară medie.

2. Indicatori sintetici ai activității economice

2.1. PIB al județului și ponderea acestuia în PIB al României

Pentru perioada 2005-2009 datele referitoare la PIB pe țară și pe județ sunt următoarele:

mld. lei, prețuri curente

PIB	2005	2006	2007	2008	2009
PIB țară	288, 9	344, 6	416, 0	514, 7	501, 1
PIB Timiș	12, 5	16,1	18, 8	23, 5	22, 7
procente					
PIB Timiș/PIB țară (procente)	4,34	4,66	4,53	4,57	4,53

Sursa: INS

În perioada 2006-2008, atât PIB la nivel național, cât și PIB al județului Timiș au înregistrat creșteri; acestea au fost urmate însă de un declin în anul 2009 . În perioada analizată, ponderea PIB al județului în PIB la nivel național s-a situat între 4,34 la sută și 4,66 la sută.

2.2. PIB pe locuitor la nivelul județului și raportul dintre acesta și media națională

PIB pe locuitor la nivel național și la nivelul județului sunt prezentate în tabelul următor:

lei, prețuri curente

PIB/locuitor	2005	2006	2007	2008	2009
PIB/locuitor țară	13 362,8	15 967,6	19 315,4	23 934,6	23 341,4
PIB/locuitor Timiș	19 012,6	24 312,7	28 248,6	34 860,2	33 498,7

Sursa: INS

La acest indicator județul Timiș înregistrează aceeași tendință ca și indicatorul pe țară, însă la valori mai ridicate .

3. Agenți economici

3.1. Numărul societăților comerciale

La 31 decembrie 2010, în județul Timiș erau înregistrate 21 744 unități locale active, structura acestora pe domenii de activitate și pe clase de mărime după numărul de salariați fiind următoarea:

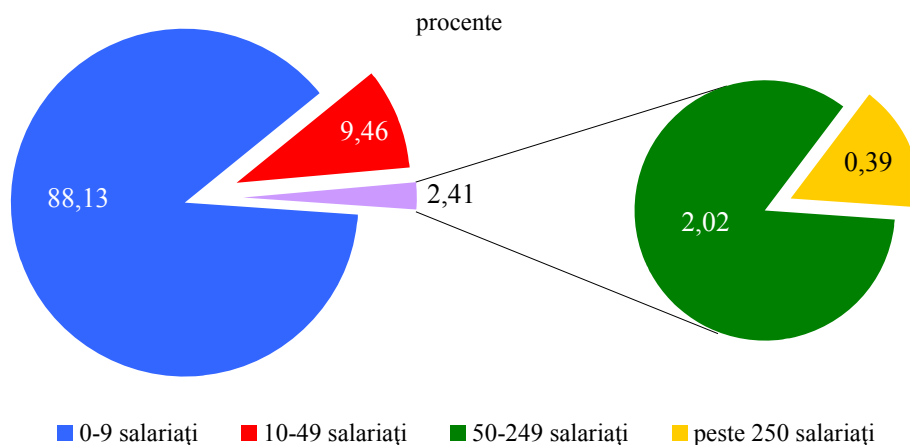
Activitatea	Total	0-9 salariați	10-49 salariați	50-249 salariați	peste 250 salariați
Total, <i>din care:</i>	21 744	19 164	2 057	440	83
Agricultură, silvicultură și pescuit	879	748	113	15	3
Industrie, <i>din care:</i>	2 189	1 516	440	178	55
– industrie extractivă	56	36	16	3	1
– industrie prelucrătoare	2 017	1 391	407	170	49
– producția și furnizarea de energie electrică și termică	42	34	4	1	3
– distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	74	55	13	4	2
Construcții	2 192	1 856	272	60	4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	7 212	6 563	574	72	3
Hoteluri și restaurante	1 209	1 047	148	14	0
Activitatea	Total	0-9 salariați	10-49 salariați	50-249 salariați	peste 250 salariați
Transport și depozitare	1 143	1 011	102	22	8
Tranzacții imobiliare	957	915	39	2	1
Activități profesionale, științifice și tehnice	2 844	2 740	87	17	0
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	868	727	104	34	3
Intermedieri financiare și asigurări	243	225	17	1	0
Informații și comunicații	758	671	66	16	5
Învățământ ¹	110	96	14	0	0
Sănătate și asistență socială ¹	421	381	34	6	0
Activități de spectacole, culturale și recreative	195	177	15	3	0
Alte activități de servicii	524	491	32	0	1

Sursa: INS

La nivelul județului Timiș, unitățile locale active cu până la 9 salariați dețin ponderea majoritară, respectiv 88,13 la sută din numărul total pe județ (Grafic 3.1.).

¹ Include numai întreprinderile cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.

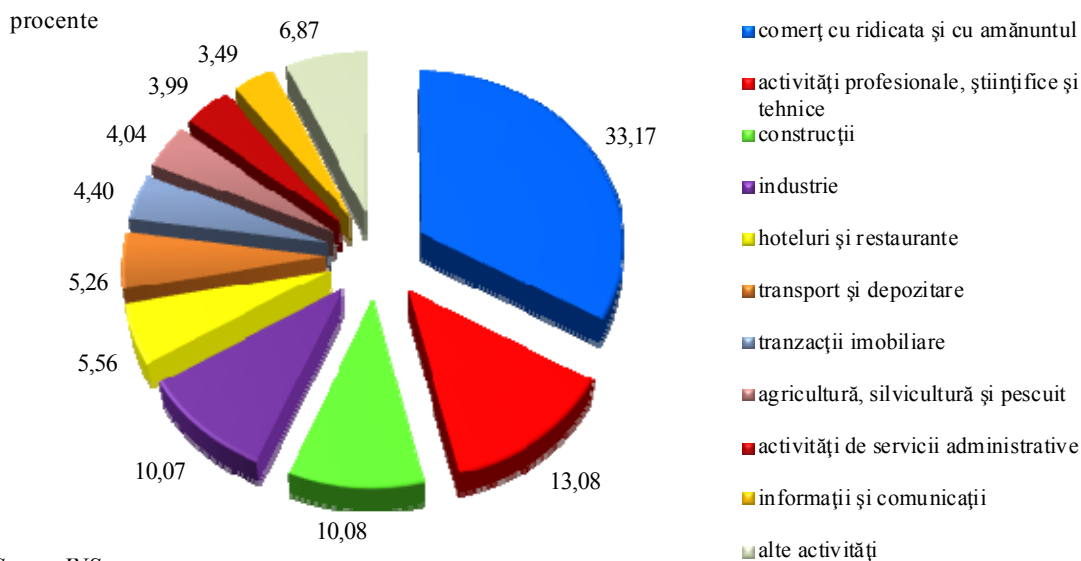
Grafic 3.1. Structura unităților locale active pe clase de mărime după numărul de salariați

Sursa: INS

Din analiza repartizării numărului unităților locale active din județul Timiș pe ramuri de activitate rezultă că ponderea cea mai mare o deține comerțul, cu 33,17 la sută, urmat de activitățile profesionale, științifice și tehnice, cu 13,08 la sută, construcții, cu 10,08 la sută, și industrie, cu 10,07 la sută (Grafic 3.2.).

Grafic 3.2. Ponderea numărului unităților locale active pe domenii de activitate

Sursa: INS

3.2. Structura pe forme de proprietate

Din totalul de 21 744 unități locale active înregistrate la 31 decembrie 2010 în județul Timiș, majoritatea, respectiv 21 653 unități, reprezentând 99,58 la sută, se încadrează la forma de

proprietate majoritar privată. Unitățile cu forma de proprietate majoritar de stat, în număr de 91, au o pondere de numai 0,42 la sută.

Din totalul unităților locale active, un număr de 1 854 unități sunt înregistrate cu capital integral străin.

3.3. Numărul și ponderea societăților comerciale cu participare de capital străin

La 31 decembrie 2010, în județul Timiș erau înregistrate 11 498 de societăți comerciale cu participare de capital străin reprezentând 6,6 la sută din totalul pe țară, ocupând astfel locul doi la nivel național. Aceste unități înregistrau un capital social subscris de 1 057,7 milioane euro reprezentând 3,6 la sută din totalul pe țară și ocupând astfel locul cinci.

4. Industrie și construcții

4.1. Ramuri industriale importante

Industria județului Timiș este puternică și diversificată, fiind susținută de tradiție, de localizarea vestică a județului, precum și de înalta calificare a forței de muncă. Această afirmație este susținută de prezența numeroasă în județ a investitorilor autohtoni și străini.

Ponderea cea mai însemnată în producția totală a județului o deține industria prelucrătoare, având ca subramuri: industria electronică, industria alimentară, industria chimică, industria textilă, industria de prelucrare a metalului și a lemnului.

La sfârșitul anului 2010, în județul Timiș activau: 56 unități în industria extractivă, 2 017 unități în industria prelucrătoare, 42 unități în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, 74 unități în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

4.2. Principalele companii din sectorul industrial

Dintre principalele unități care activează în industrie în județul Timiș amintim: Continental AG, Solectron Corp. România, Zoppas Industries România, Philips & Elba Street Lighting, ABB Rometrics, Alcatel NS, Delphi Packard, Siemens Automotive, Procter & Gamble, Eybl Textil, Eybl-Automotive-Components, Kromberg & Schubert, Lisa Drexlmayer, Linde Gas, Nestlé, Incontro Prefabbricati, IMP România Industrial CO, Ceramica Aparechi Sanitari, Monlandys, EFF și altele.

Potențialul agricol ridicat al zonei, cât și volumul sporit al investițiilor private în agricultură au determinat și dezvoltarea accentuată a industriei alimentare.

4.3. Cifra de afaceri, investițiile brute și personalul unităților locale active din industrie și construcții

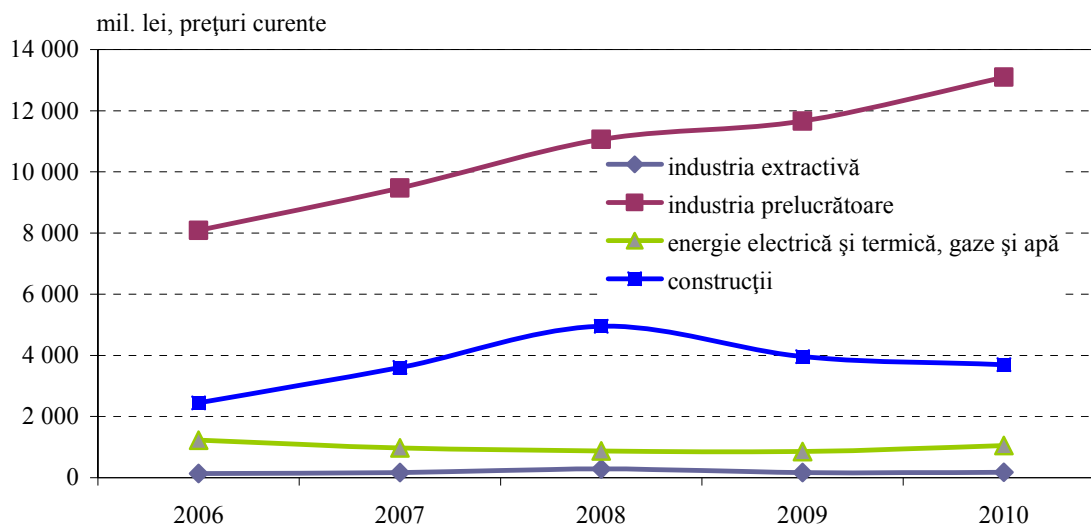
Conform datelor statistice existente, în perioada 2006-2010 cifra de afaceri în principalele ramuri ale industriei și în construcții a înregistrat la nivelul județului Timiș următoarea evoluție:

milioane lei, prețuri curente

Cifra de afaceri	2006	2007	2008	2009	2010
Industria extractivă	139	168	281	164	180
Industria prelucrătoare	8 086	9 474	11 067	11 664	13 097
Energie electrică și termică, gaze și apă	1 232	975	872	852	1 051
Construcții	2 443	3 601	4 956	3 962	3 692

Sursa: INS

Grafic 4.1. Evoluția cifrei de afaceri

Sursa: INS

La nivelul județului Timiș, industria prelucrătoare a înregistrat o creștere continuă a cifrei de afaceri în perioada analizată, fiind totodată și ramura în care se înregistrează cel mai înalt nivel al acestui indicator. Și în cazul construcțiilor a fost consemnată o majorare a cifrei de afaceri în perioada 2007-2008, dar ulterior acest indicator s-a deteriorat.

În perioada analizată, investițiile brute în unitățile din ramurile menționate se prezintă astfel:

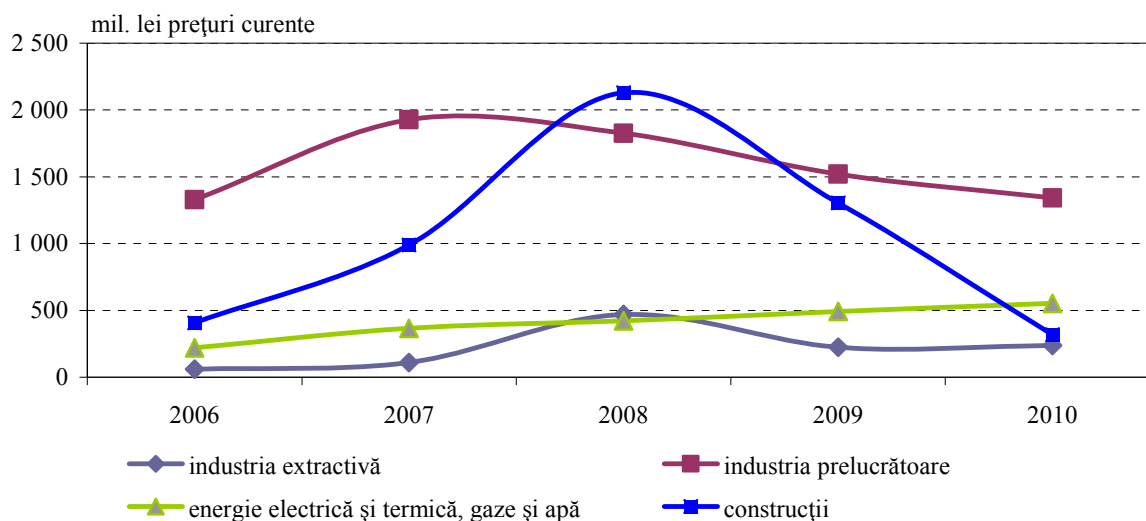
milioane lei, prețuri curente

Investiții brute	2006	2007	2008	2009	2010
Industria extractivă	60	111	469	224	238
Industria prelucrătoare	1 329	1 927	1 825	1 520	1 343

Energie electrică și termică, gaze și apă	221	367	423	492	553
Construcții	408	989	2 130	1 305	319

Sursa: INS

Graficul 4.2. Evoluția investițiilor brute

Sursa: INS

Se observă creșterea deosebită a investițiilor în ramura construcții în prima parte a intervalului analizat, urmată de o scădere accentuată începând cu anul 2009, pe fondul crizei economice și financiare, astfel încât, în 2010 investițiile în această ramură au scăzut sub nivelul anului 2006.

Cu privire la numărul de persoane care au activat în perioada analizată în ramurile menționate, situația se prezintă astfel:

Număr de salariați	număr persoane				
	2006	2007	2008	2009	2010
Industria extractivă	1 508	1 471	2 078	2 078	1 766
Industria prelucrătoare	81 071	84 408	76 024	68 593	68 957
Energie electrică și termică, gaze și apă	5 252	4 513	4 246	4 271	4 399
Construcții	21 121	25 431	28 211	24 316	19 032

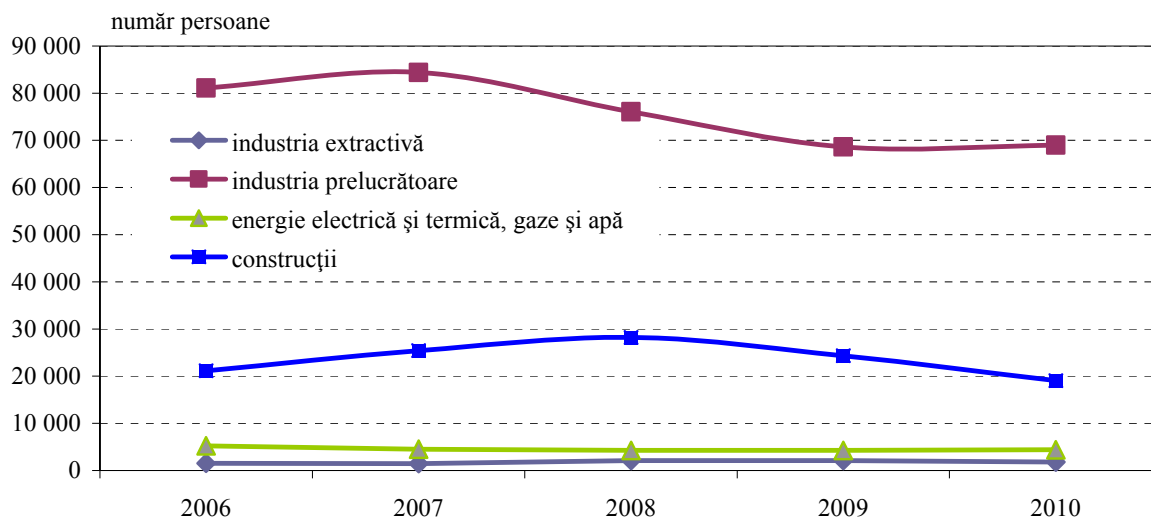
Sursa: INS

Dintre ramurile analizate, industria prelucrătoare deținea în anul 2010 cel mai mare număr de angajați (circa 69 mii persoane).

Din graficul 4.3. se observă o scădere a numărului de salariați în industria prelucrătoare începând cu anul 2008, astfel încât în anul 2009 se înregistrează cel mai mic număr de salariați din perioada analizată. De asemenea, ramura construcții a consemnat o creștere accentuată în

perioada 2007-2008, urmată de un declin al numărului de angajați, care a ajuns în anul 2010 sub nivelul din 2006.

Graficul 4.3. Evoluția numărului de salariați

Sursa: INS

O comparație între nivelurile cifrei de afaceri, ale investițiilor brute și ale numărului de personal din județul Timiș și cele la nivel național pentru anul 2010, este realizată în tabelul următor:

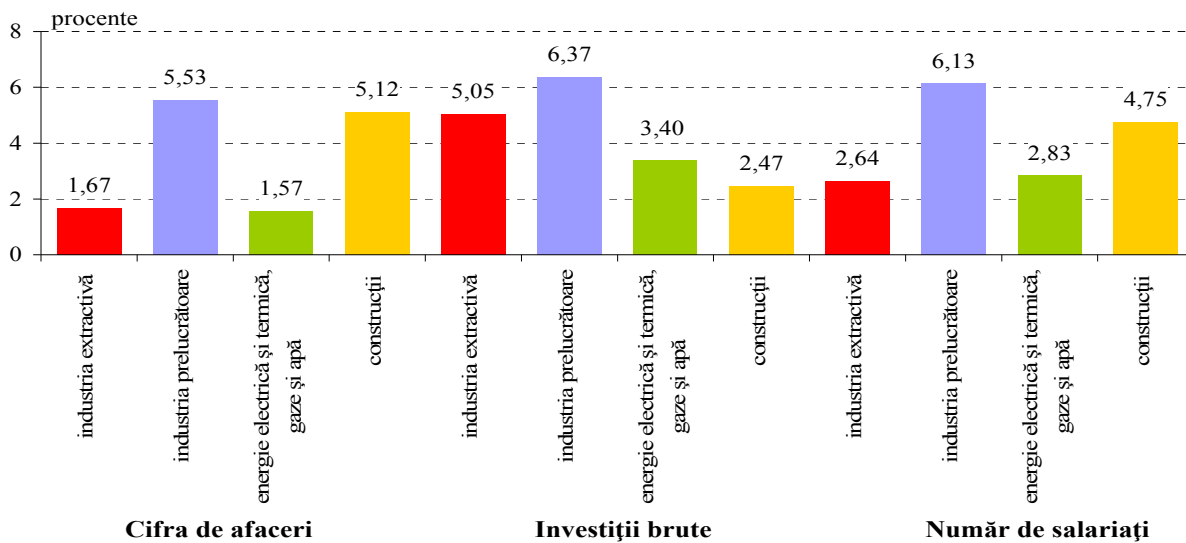
		Țară	Timiș	Timiș/Țară (pondere, %)
Cifra de afaceri (milioane lei prețuri curente)	Industria extractivă	10 757	180	1,67
	Industria prelucrătoare	236 688	13 097	5,53
	Energie electrică și termică, gaze și apă	66 959	1 051	1,57
	Construcții	72 178	3 692	5,12
Investiții brute (milioane lei prețuri curente)	Industria extractivă	4 716	238	5,05
	Industria prelucrătoare	21 091	1 343	6,37
	Energie electrică și termică, gaze și apă	16 255	553	3,40
	Construcții	12 902	319	2,47
Personalul (număr persoane)	Industria extractivă	66 905	1 766	2,64
	Industria prelucrătoare	1 124 568	68 957	6,13
	Energie electrică și termică, gaze și apă	155 186	4 399	2,83
	Construcții	400 686	19 032	4,75

Sursa: INS

La 31 decembrie 2010 județul Timiș deținea în privința cifrei de afaceri o pondere de 5,53 la sută din total țară în industria prelucrătoare, respectiv 5,12 la sută în ramura construcții. În ceea ce privește investițiile brute, ponderi importante s-au înregistrat în industria prelucrătoare (6,37 la sută) și în industria extractivă (5,05 la sută). Referitor la numărul de personal angajat în ramurile

analizate, ponderi importante în totalul pe țară dețineau industria prelucrătoare (6,13 la sută) și construcțiile (4,75 la sută) (Grafic 4.4.).

Grafic 4.4. Ponderea cifrei de afaceri, a investițiilor brute și a numărului de salariați din județul Timiș în valorile la nivel național

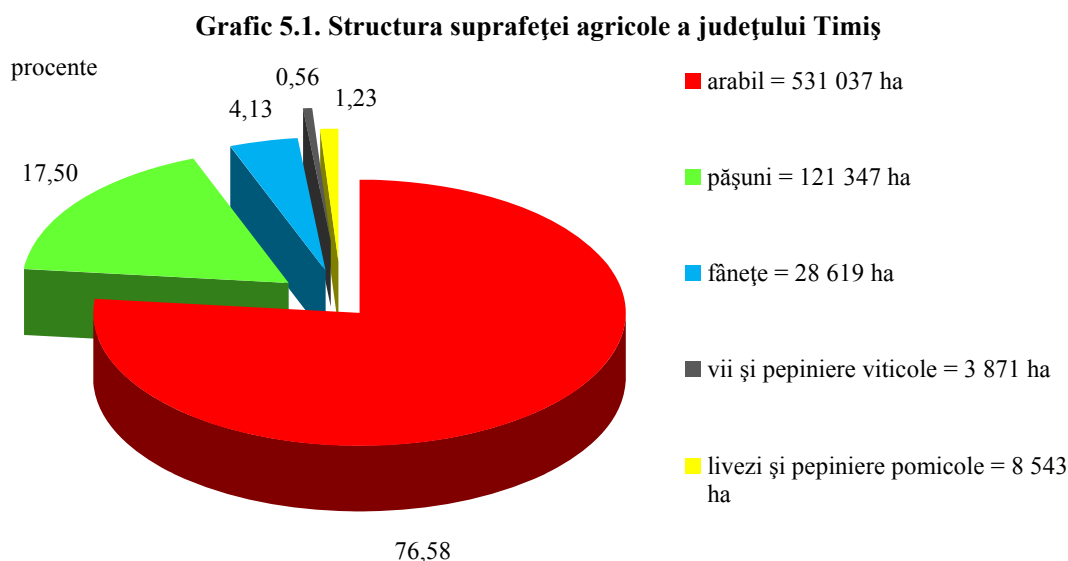
Sursa: INS

5. Agricultură și silvicultură

5.1. Suprafața agricolă și structura acesteia

Județul Timiș ocupa la 31 decembrie 2010 locul întâi pe țară atât în ceea ce privește suprafața agricolă (693 417 ha), cât și cea arabilă (531 037 ha).

Structura suprafeței agricole a județului, la finele anului 2010, este prezentată în graficul 5.1.

Sursa: INS

Din totalul suprafeței agricole, sectorul privat deținea 669 683 ha, respectiv 96,58 la sută.

5.2. Suprafața fondului forestier

La 31 decembrie 2010, suprafața fondului forestier al județului Timiș era de 107 768 ha, din care 102 700 ha erau acoperite cu păduri.

În cadrul pădurilor, rășinoasele ocupă 5 300 ha, iar foioasele 97 400 ha. La aceeași dată existau și 88 ha teren destinat împăduririlor.

Volumul de lemn recoltat în anul 2010 totaliza 295,8 mii m³ din care: rășinoase – 15,1 mii m³, fag – 92,6 mii m³, stejar – 112,3 mii m³, diverse specii tari – 62,3 mii m³ și diverse specii moi – 13,5 mii m³.

5.3. Producția agricolă și structura acesteia

Producția agricolă a județului Timiș a înregistrat o evoluție ascendentă în perioada 2006-2008, după care nivelul acesteia s-a redus în anul 2009 datorită scăderii producției agricole vegetale.

În schimb, în anul 2010, producția agricolă vegetală a înregistrat o creștere deosebită față de perioadele anterioare, contribuind semnificativ la majorarea producției agricole totale a județului Timiș.

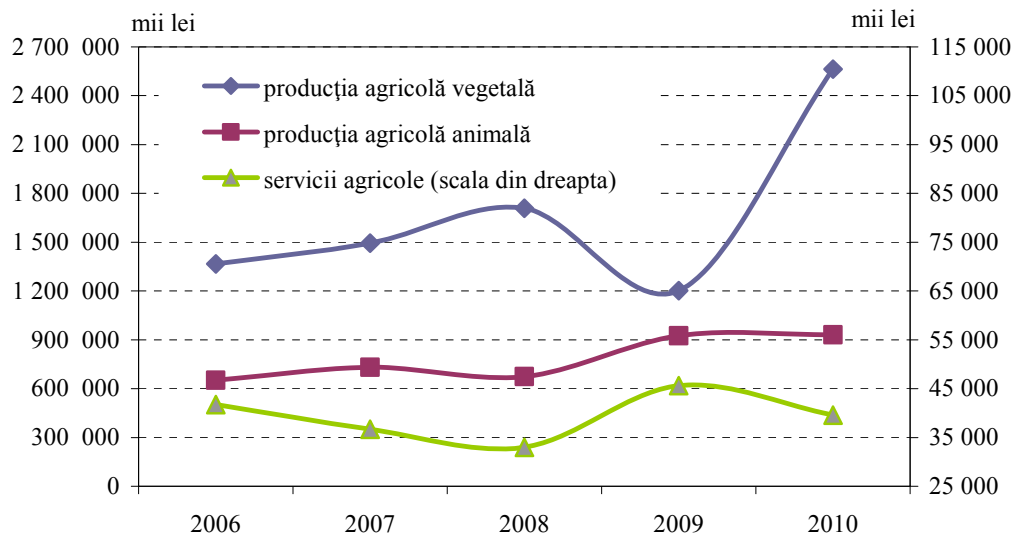
mii lei

Producția și serviciile agricole	2006	2007	2008	2009	2010
Producția agricolă vegetală	1 367 440	1 493 279	1 708 457	1 202 436	2 562 624
Producția agricolă animală	651 796	730 458	674 351	924 538	929 902
Servicii agricole	41 748	36 713	33 013	45 604	39 564
Total Timiș	2 060 984	2 260 450	2 415 821	2 172 578	3 532 090

Sursa: INS

Evoluția producției agricole a județului Timiș în perioada 2006-2010 este prezentată în graficul 5.2.

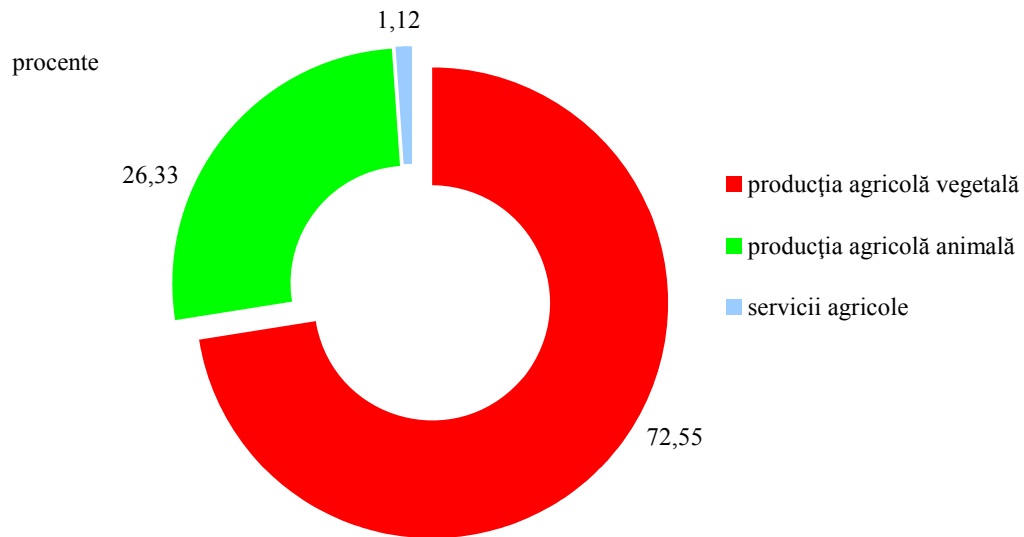
Grafic 5.2. Evoluția producției de bunuri și servicii agricole

Sursa: INS

Ponderea deținută de principalele ramuri în producția agricolă totală a județului în anul 2010 este prezentată în graficul 5.3.

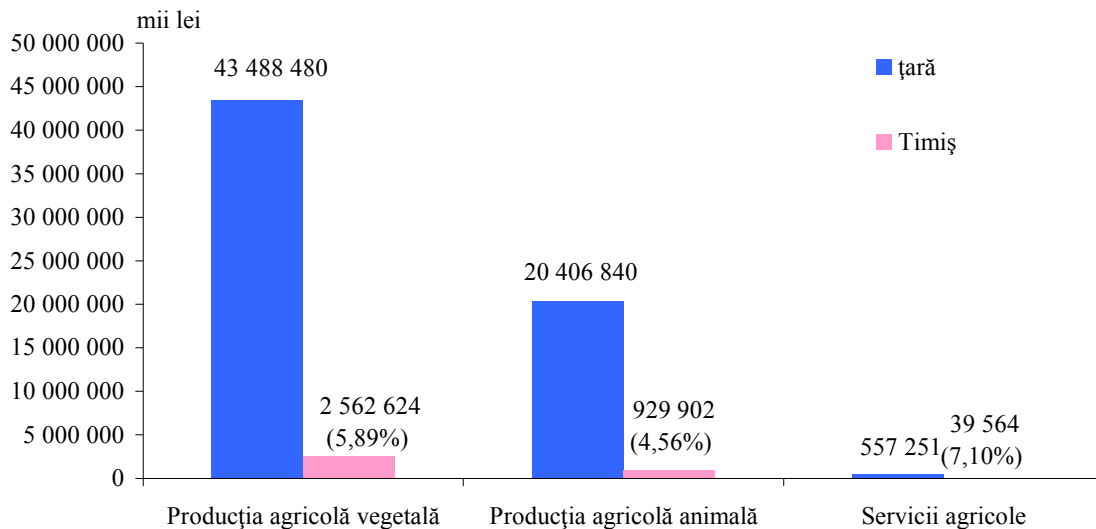
Grafic 5.3. Structura producției agricole

Sursa: INS

În graficul 5.4. este prezentată valoarea producției agricole a județului Timiș comparativ cu cea înregistrată la nivel național în anul 2010.

Grafic 5.4. Valoarea producției agricole

Sursa: INS

Principalele societăți comerciale din județul Timiș care activează în domeniul agricol sunt: Comcereal Carani, Emiliana West Rom, Smithfield Ferme, Agricola Sangiorgio, Kornberg, Agroindustrială Sinagro Sânnicolau Mare și Cramele Recaș.

6. Transporturi

6.1. Rețeaua feroviară

La 31 decembrie 2010, rețeaua de căi ferate a județului Timiș însuma 795 km, din care 113 km reprezentau rețea electrificată. Cu 91,4 km de cale ferată la 1 000 km², județul Timiș are cea mai densă rețea de căi ferate din țară.

6.2. Rețeaua drumurilor publice

La 31 decembrie 2010, rețeaua drumurilor publice totaliza 2 930 km (locul patru pe țară), din care autostrăzi și drumuri naționale 563 km, iar drumuri județene și comunale 2 367 km.

La 17 decembrie 2011 a fost dat în folosință segmentul de autostradă Arad – Timișoara având o lungime de 32,2 km. În prezent, pe teritoriul județului Timiș se lucrează la segmentele de autostradă Timișoara – Lugoj în lungime de 35 km și Lugoj – Deva în lungime de 91 km.

Transportul în comun al pasagerilor a fost asigurat de 136 autobuze și microbuze, 160 vagoane de tramvai și 50 de troleibuze. În anul 2010, 72 774 mii pasageri au călătorit cu tramvaie, 35 247 mii cu autobuze și microbuze și 33 306 mii cu troleibuze.

6.3. Aeroporturi

Un rol important în infrastructura transporturilor din județul Timiș îl are Aeroportul Internațional „Traian Vuia” din Timișoara, al treilea ca mărime în țară după cele din București.

Primul aeroport al Timișoarei a fost înființat la câțiva kilometri de actuala poziție, în localitatea Moșnița Veche. Primul avion a aterizat pe pista Aeroportului Comunal Timișoara în 17 iulie 1935.

În anul 1960 a început construcția actualului sediu al aeroportului, iar în 1964 a fost inaugurat terminalul de curse interne. După finalizarea lucrărilor de extindere, în 1980, pe aeroport au sosit și primele curse internaționale.

La 6 ianuarie 2003, Aeroportul Internațional Timișoara a primit numele pionierului aeronauticii mondiale, Traian Vuia.

În prezent, aeroportul asigură 7 curse interne regulate către București, Bacău, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași și Sibiu. Importanța strategică a Aeroportului Internațional „Traian Vuia” Timișoara a crescut, astfel încât a devenit nodul aerian care leagă orașe din România cu 25 orașe din Italia, Germania, Austria, Spania, Anglia, Grecia, Republica Moldova, Ucraina și Franța.

În anul 2010, prin Aeroportul Internațional „Traian Vuia” Timișoara au trecut 1 139 mii pasageri.

Pe acest aeroport operează companii aeriene renumite, dintre care amintim: Tarom, Lufthansa, Austrian Airlines, Alitalia, Wizz Air, United Airlines, Air France, KLM, Continental Airlines, Carpatair.

7. Comerț exterior

7.1. Valoarea exporturilor și importurilor și ponderea acestora în exporturile și importurile totale ale țării

La 31 decembrie 2010, exporturile județului Timiș totalizau 3 010 milioane euro (8,06 la sută din exporturile României), în timp ce importurile totalizau 2 847 milioane euro (6,07 la sută din importurile țării). Județul Timiș a înregistrat în acest context un sold comercial pozitiv de 163 milioane euro.

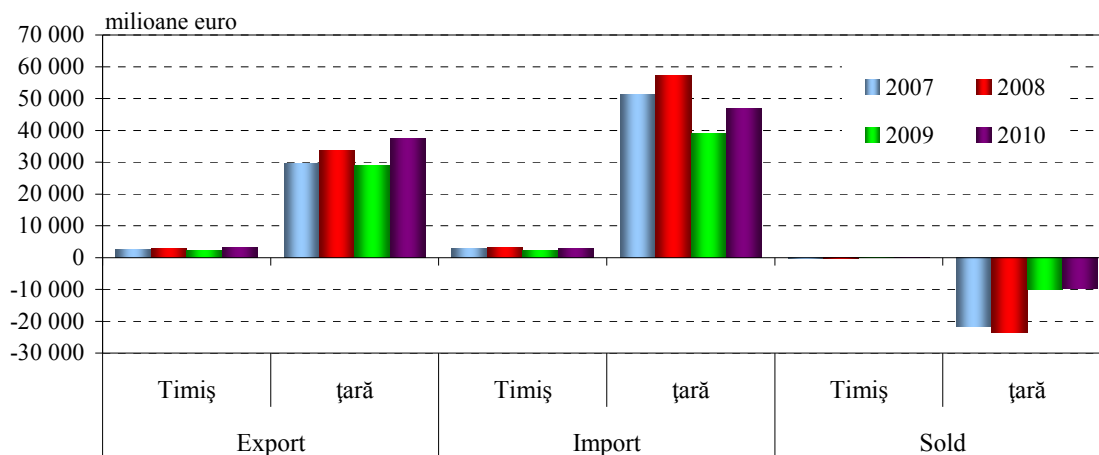
În timp ce comerțul exterior al României a înregistrat solduri anuale negative în întreaga perioadă 2007-2010, la nivelul județului Timiș au fost înregistrate excedente în ultimii doi ani analizați.

milioane euro

Comerț exterior		2007	2008	2009	2010
Export	Timiș	2 538	2 850	2 403	3 010
	Țară	29 549	33 725	29 084	37 368
Import	Timiș	2 949	3 188	2 263	2 847
	Țară	51 322	57 240	38 953	46 902
Sold	Timiș	-411	-338	140	163
	Țară	-21 773	-23 515	-9 869	-9 534

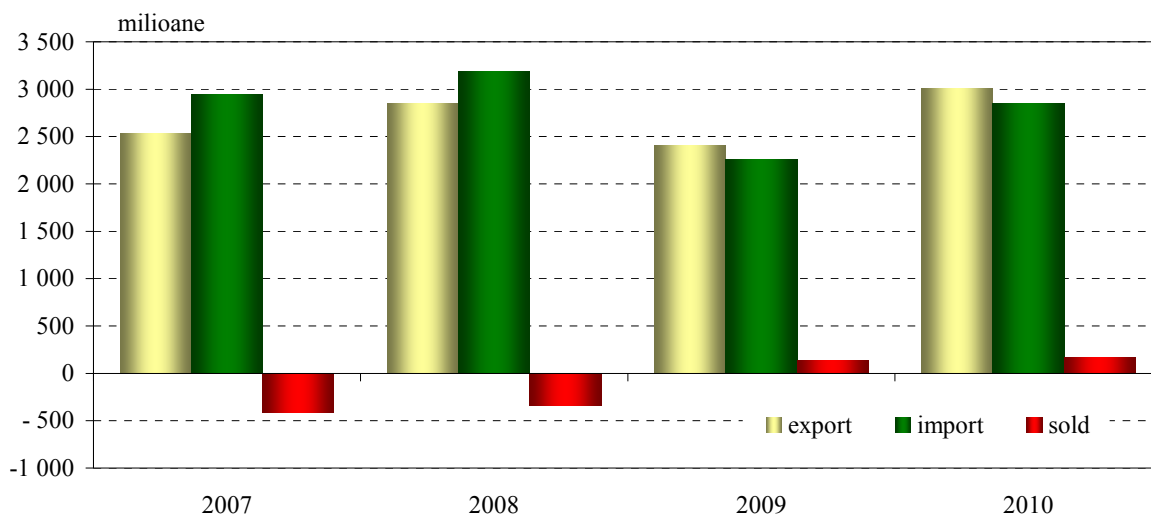
Sursa: INS

Grafic 7.1. Situația comparativă a exporturilor, importurilor și a soldului operațiunilor de comerț exterior din județul Timiș față de nivelurile pe țară

Sursa: INS

Grafic 7.2. Evoluția exporturilor, importurilor și a soldului operațiunilor de comerț exterior din județul Timiș

Sursa: INS

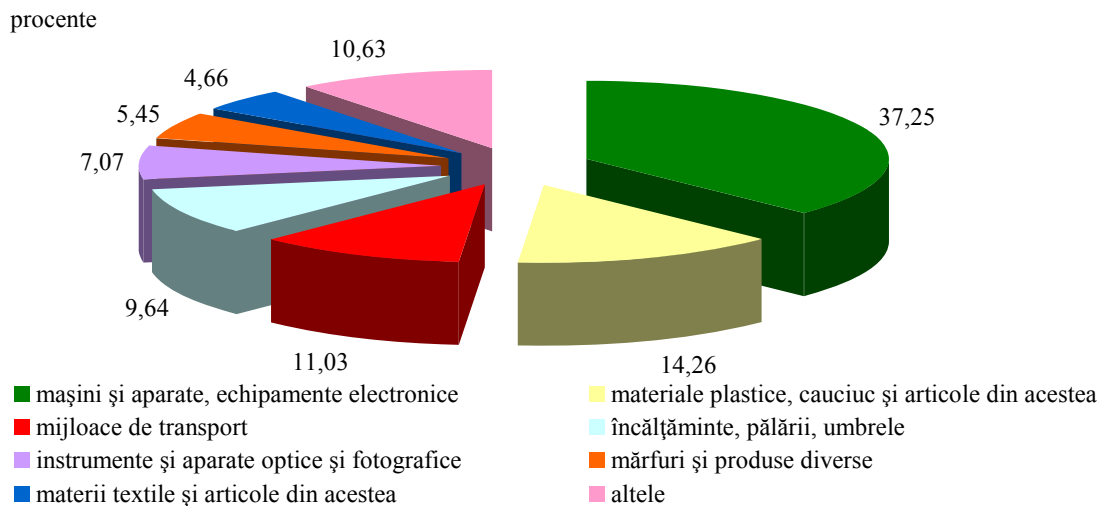
7.2. Principalele categorii de produse exportate și importate

La finele anului 2010, structura exporturilor județului, pe grupe de mărfuri, era următoarea:

Grupe de mărfuri la export	Valoare (mii euro)	Pondere în exportul total al județului (%)
Mașini și aparate, echipamente electronice	1 123 550	37,25
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	430 174	14,26
Mijloace de transport	332 845	11,03
Încălțăminte, pălării, umbrele	290 772	9,64
Instrumente și aparate optice și fotografice	213 321	7,07
Mărfuri și produse diverse	164 508	5,45
Materii textile și articole din acestea	140 555	4,66
Altele	320 602	10,63

Sursa: INS

Grafic 7.3. Structura exportului FOB pe principalele grupe de mărfuri

Sursa: INS

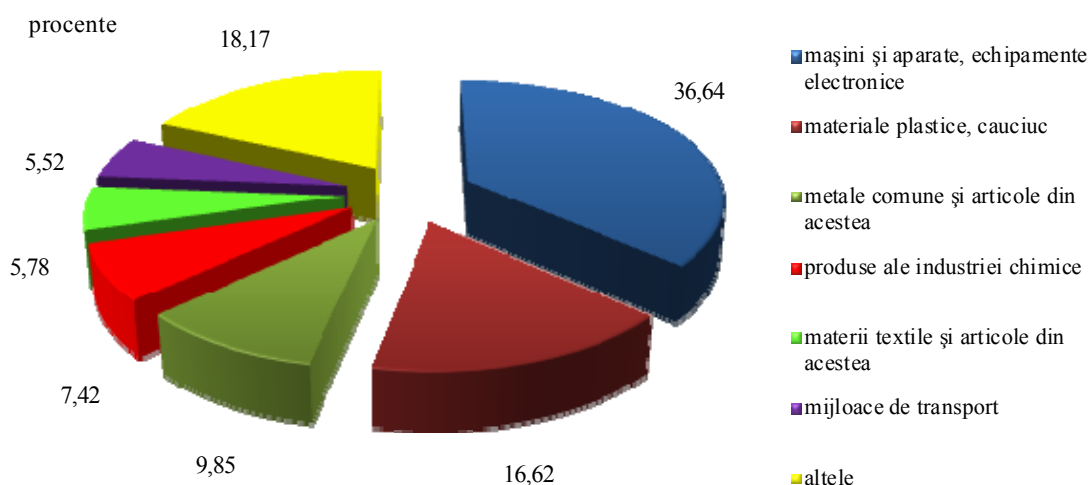
La finele anului 2010, structura importurilor județului, pe grupe de mărfuri, era următoarea:

Grupe de mărfuri la import	Valoare (mii euro)	Pondere în importul total al județului (%)
Mașini și aparate, echipamente electronice	1 045 819	36,64
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	474 327	16,62
Metale comune și articole din acestea	281 283	9,85
Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	211 666	7,42
Materii textile și articole din acestea	165 112	5,78
Mijloace de transport	157 707	5,52
Altele	518 558	18,17

Sursa: INS

Structura importului CIF al județului Timiș este prezentată în graficul 7.4.

Grafic 7.4. Structura importului CIF pe principalele grupe de mărfuri

Sursa: INS

În cadrul comerțului exterior, cea mai mare pondere o dețin produsele din grupa mașini, aparate, echipamente electronice (37,25 la sută din exporturi, respectiv 36,64 la sută din importuri).

7.3. Principalele firme exportatoare și piețele lor de desfacere

Între principalele firme exportatoare se remarcă: Continental Automotive Products SRL, care exportă anvelope și camere de aer, Alcatel-Lucent România SRL, Solectron România SRL, care exportă produse din domeniul electrotehnicii, Procter & Gamble care exportă detergenți, săpunuri și produse de curățenie, Delphi Packard România SRL, care exportă motoare, piese și accesorii pentru autovehicule.

Principalele piețe de desfacere pentru produsele exportate din județul Timiș sunt Germania, Italia, Franța, Ungaria, Slovacia, Polonia.

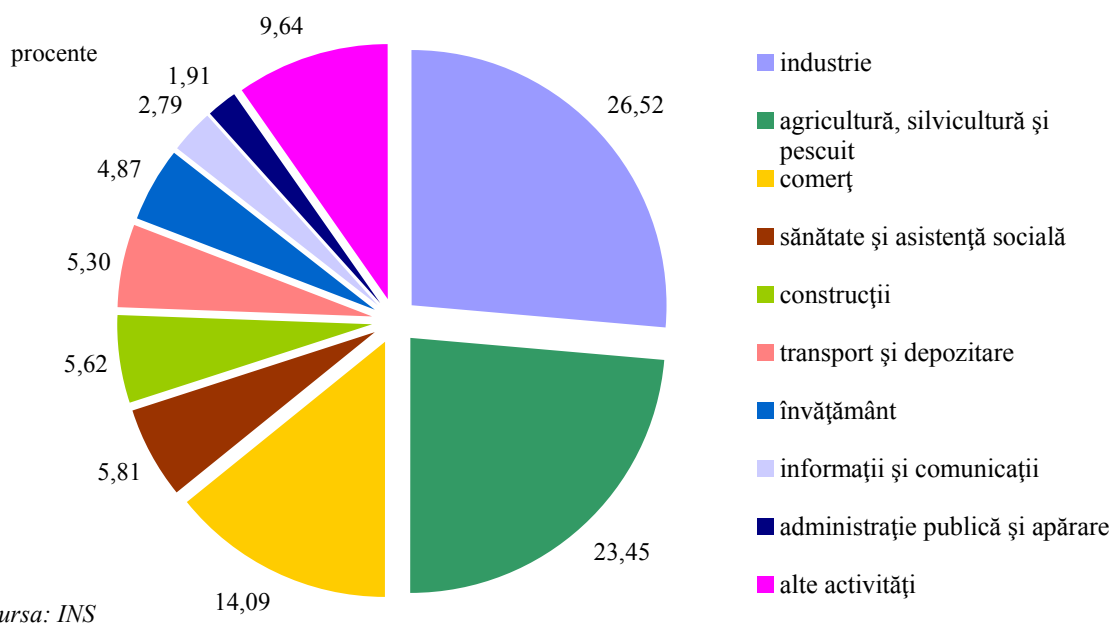
Un loc aparte în exportul județului îl ocupă Cramele Recaș, care dețin locul doi pe țară în exportul de vin, având o cotă de 17 la sută din exportul de vin românesc. Această firmă exportă vin în țări din cinci continente.

8. Forța de muncă și veniturile salariale

8.1. Populația ocupată

La 31 decembrie 2010, populația ocupată civilă din județul Timiș totaliza 318,6 mii persoane (locul trei pe țară), repartizate pe ramuri de activitate cu precădere în industrie și agricultură, după cum rezultă din graficul 8.1.

Grafic 8.1. Repartizarea forței de muncă pe domenii de activitate

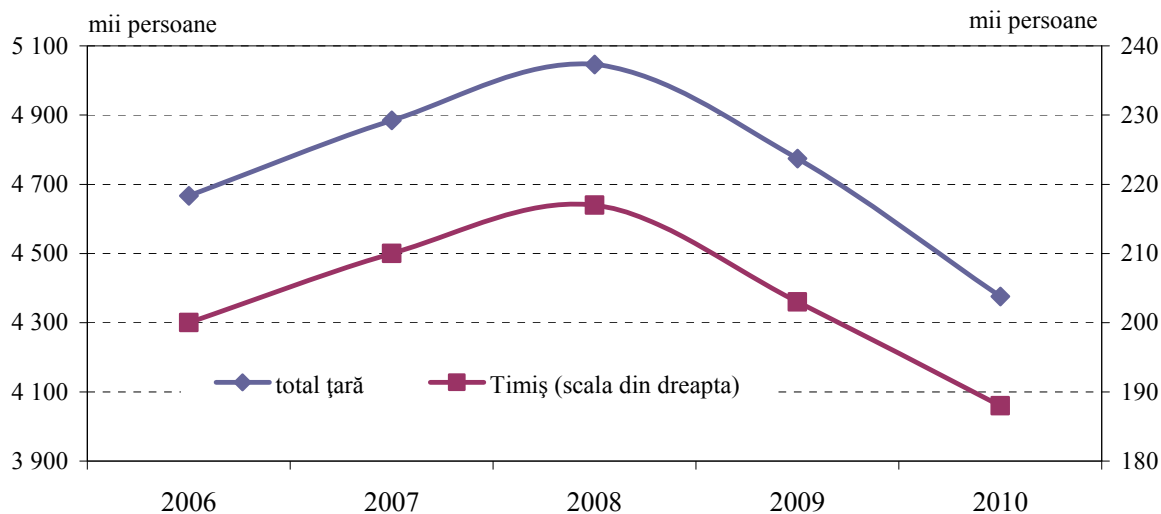

Analizând intervalul 2006-2010 în privința numărului mediu de salariați, se constată că, după o perioadă caracterizată de evoluții pozitive (până în 2008), în anii 2009-2010 s-au înregistrat scăderi atât la nivel de țară, cât și la nivel de județ (Grafic 8.2). La acest indicator, județul Timiș ocupă locul doi pe țară.

Număr mediu de salariați	mii persoane				
	2006	2007	2008	2009	2010
Total țară	4 667	4 885	5 046	4 774	4 376
Timiș	200	210	217	203	188

Sursa: INS

Grafic 8.2. Evoluția numărului mediu al salariaților

Sursa: INS

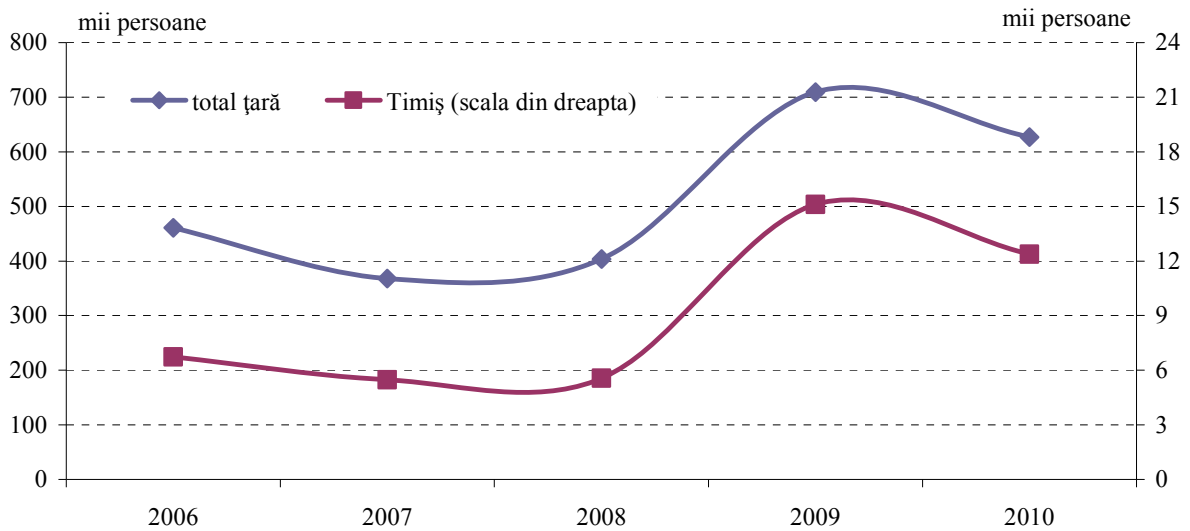
8.2. Șomeri

După o perioadă caracterizată prin scăderea numărului de șomeri, în 2008-2009 – pe fondul înrăutățirii situației economice – au fost înregistrate deteriorări ale acestui indicator atât la nivelul țării, cât și al județului Timiș. Cea mai nefavorabilă evoluție a fost consemnată în anul 2009, când la nivelul țării numărul șomerilor a crescut cu 75,8 la sută, iar la nivelul județului Timiș cu 171,8 la sută. În anul 2010, indicatorul a înregistrat o ușoară ameliorare (Grafic 8.3.).

	mii persoane				
Număr de șomeri	2006	2007	2008	2009	2010
Total țară	460,50	367,84	403,44	709,38	626,96
Timiș	6,73	5,48	5,56	15,11	12,37

Sursa: INS

Grafic 8.3. Evoluția numărului de șomeri

Sursa: INS

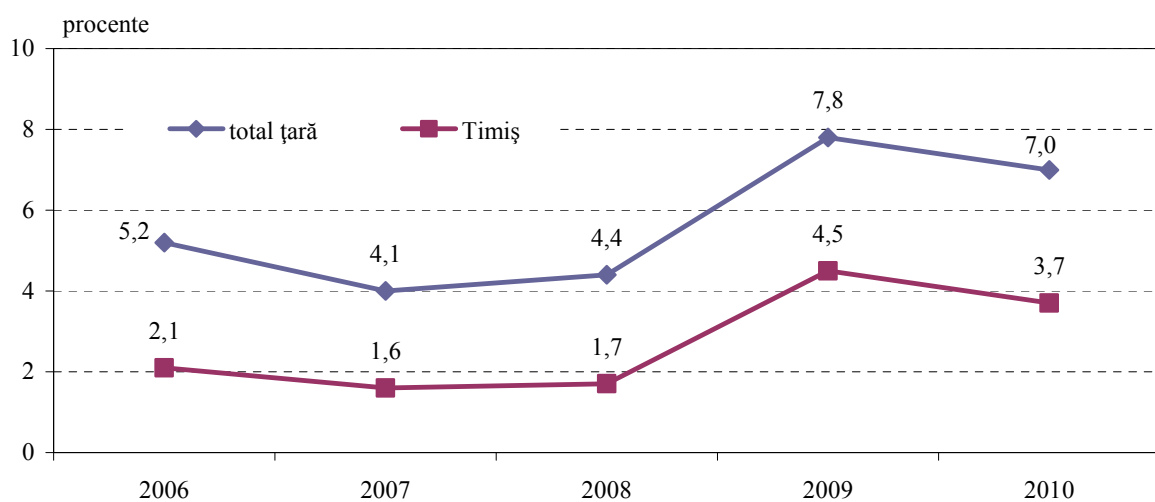
În ceea ce privește rata șomajului, pe țară și pe județul Timiș, datele se prezintă astfel:

Rata șomajului	2006	2007	2008	2009	2010
Total țară	5,2	4,1	4,4	7,8	7,0
Timiș	2,1	1,6	1,7	4,5	3,7

Sursa: INS

Rata șomajului a urmat tendința consemnată la nivelul numărului de șomeri, înregistrând valori ridicate în anul 2009: 7,8 la sută la nivelul țării, respectiv 4,5 la sută la nivelul județului Timiș (Grafic 8.4.).

Grafic 8.4. Evoluția ratei șomajului

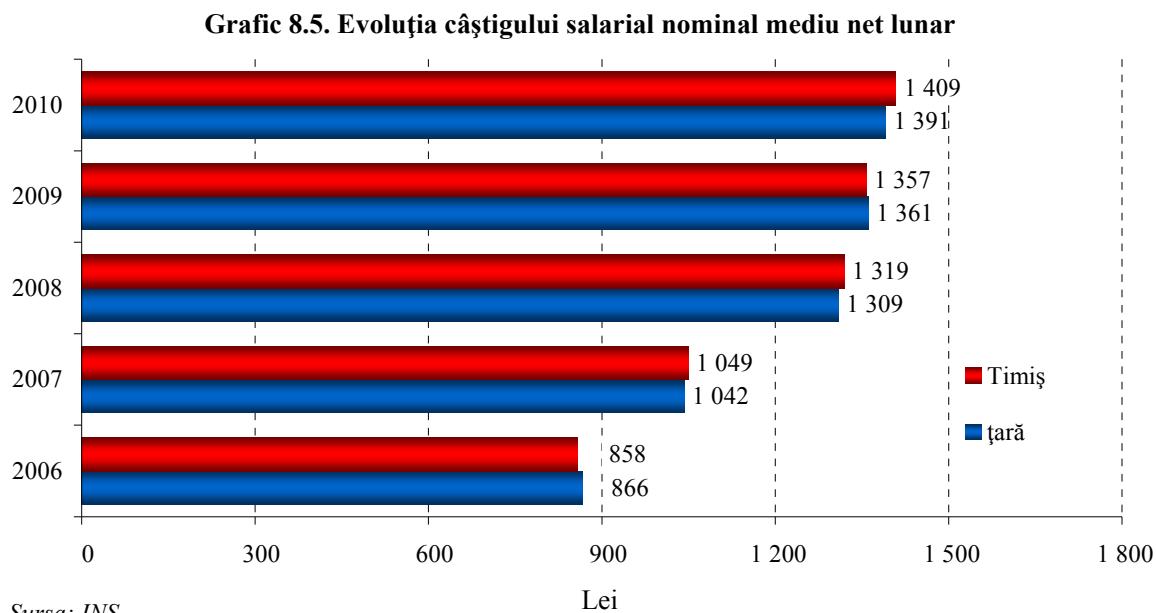

Sursa: INS

8.3. Câștigul salarial nominal mediu net lunar

Salariul nominal mediu net lunar la nivel de țară și pe județul Timiș a fost în creștere în perioada 2007-2010. De asemenea se observă apropierea valorilor înregistrate la nivelul județului Timiș de cele înregistrate la nivel de țară.

În evoluție, datele privind câștigul salarial nominal mediu net lunar sunt prezentate în graficul 8.5.

9. Activitate bancară

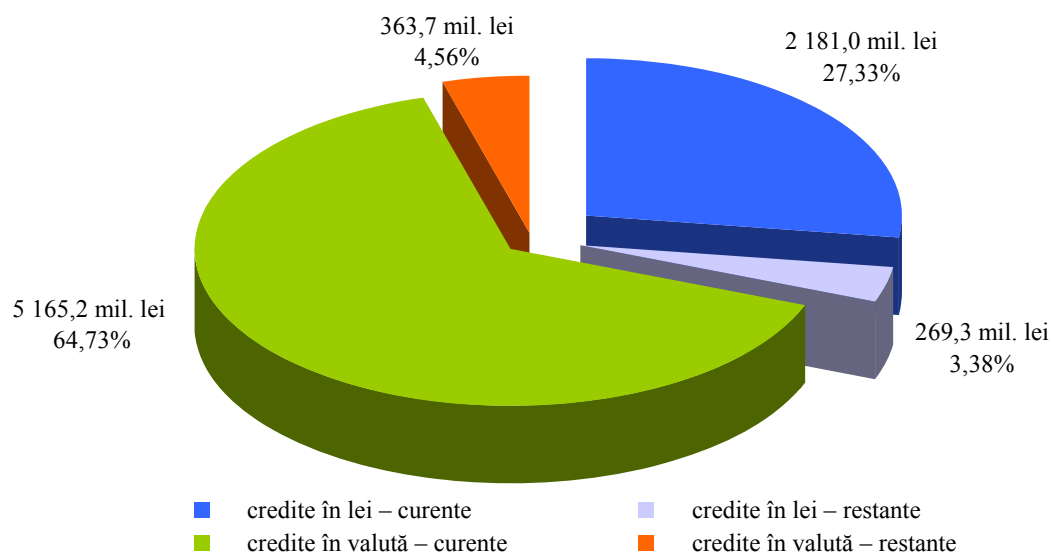
9.1. Rețeaua bancară

În județul Timiș, la 31 decembrie 2010, își desfășurau activitatea 217 unități bancare aparținând unui număr de 33 instituții de credit din cele 42 înscrise în Registrul instituțiilor de credit. Rețeaua bancară este bine reprezentată în teritoriu, în fiecare oraș existând mai multe unități aparținând instituțiilor de credit. Dintre instituțiile de credit cu un număr mare de unități deschise în județul Timiș amintim: BRD – Groupe Société Générale cu 51 de unități, BCR cu 27 unități, Banca Transilvania cu 18 unități, Raiffeisen Bank cu 17 unități și Bancpost cu 15 unități.

9.2. Credite bancare

La 31 decembrie 2010 în județul Timiș se înregistrau credite în valoare de 7 979,2 milioane lei, din care 30,7 la sută erau denuminate în lei, iar 69,3 la sută în valută (Grafic 9.1.).

Grafic 9.1. Structura creditelor la 31.12.2010 în județul Timiș

Sursa: BNR

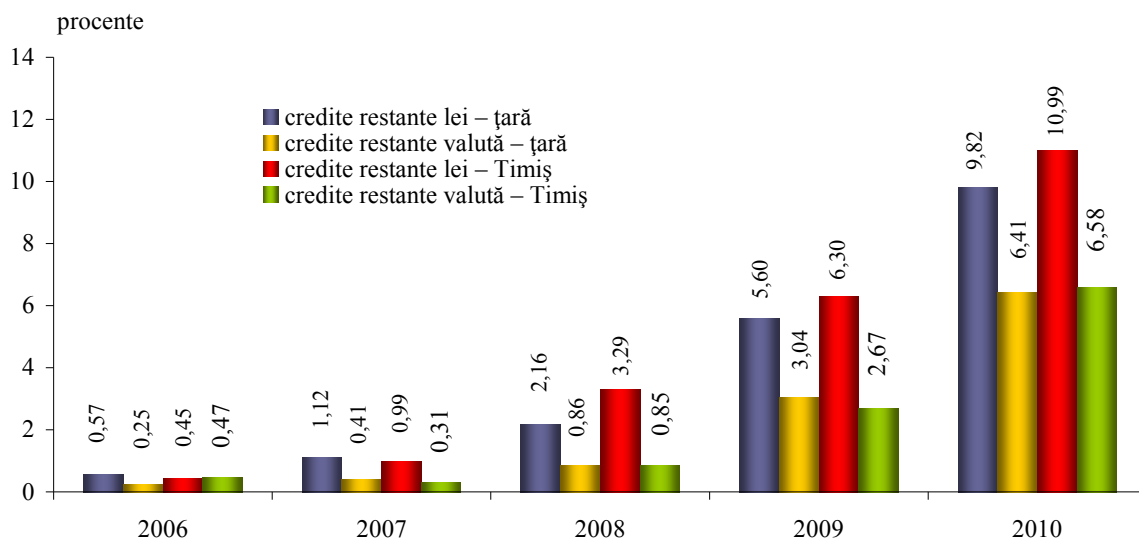
La finele intervalului analizat, la nivelul județului Timiș, ponderea creditelor restante a fost de circa 11 la sută în cazul creditelor în lei și de 6,6 la sută în cazul celor în valută (Grafic 9.2.).

milioane lei

Credite acordate		2006	2007	2008	2009	2010
Total țară	Total credite lei	49 082,6	67 800,2	83 746,1	79 788,4	77 455,5
	Credite restante lei	277,9	762,1	1 812,1	4 465,2	7 602,4
	Total credite valută	43 797,3	81 461,5	115 360,7	121 404,8	133 391,2
	Credite restante valută	107,6	330,2	988,4	3 692,2	8 552,0
Timiș	Total credite lei	1 491,0	2 266,8	2 680,6	2 440,9	2 450,3
	Credite restante lei	6,7	22,4	88,1	153,7	269,3
	Total credite valută	1 840,0	3 631,1	4 946,2	5 029,3	5 528,9
	Credite restante valută	8,6	11,2	41,8	134,4	363,7

Sursa: BNR

Grafic 9.2. Evoluția ponderii creditelor restante în total credite

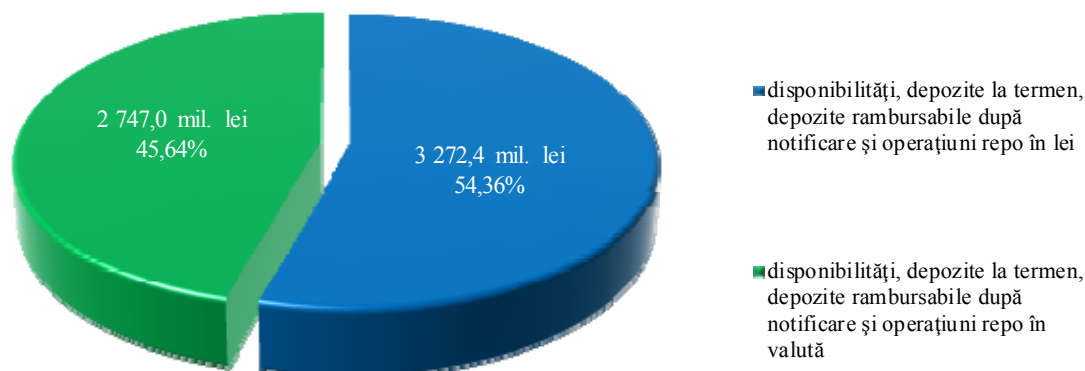

Sursa: BNR

9.3. Depozite bancare

La 31 decembrie 2010 județul Timiș înregistra disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni *repo* în valoare totală de 12 038,9 milioane lei, din care 54,4 la sută erau denuminate în lei, iar 45,6 la sută în valută (Grafic 9.3.). La aceeași dată, județul Timiș ocupa locul doi pe țară, după București, în ceea ce privește valoarea disponibilităților la vedere, precum și valoarea totală a disponibilităților, depozitelor la termen, a depozitelor rambursabile după notificare și a operațiunilor *repo*.

Grafic 9.3. Structura pe monede de denominare a disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor rambursabile după notificare și operațiunilor repo la 31.12.2010 în județul Timiș

Sursa: BNR

9.4. Evoluția creditelor și a disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor

rambursabile după notificare și operațiunilor *repo*

În perioada 2006-2010, evoluția creditelor și a disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor rambursabile după notificare și a operațiunilor *repo* a fost următoarea:

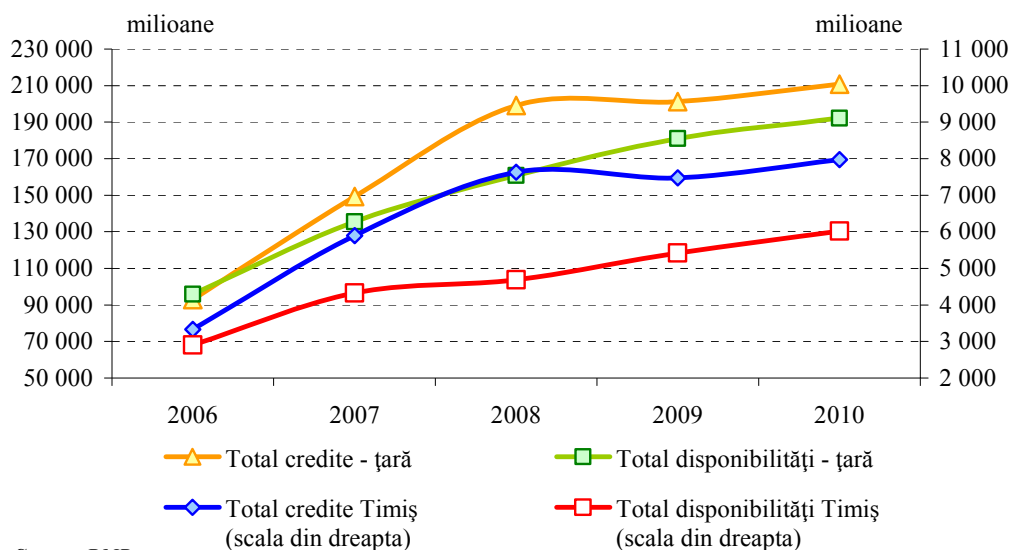
milioane lei

Timiș	2006	2007	2008	2009	2010
Credite în lei	1 491,0	2 266,8	2 680,6	2 440,9	2 450,3
Credite în valută	1 840,0	3 631,1	4 946,2	5 029,3	5 528,9
Total credite	3 331,0	5 897,9	7 626,8	7 470,2	7 979,2
Disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i> – lei	1 930,9	2 584,6	2 595,1	2 880,5	3 272,4
Disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i> – valută	972,3	1 744,0	2 091,0	2 540,3	2 747,0
Total disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i>	2 903,2	4 328,6	4 686,1	5 420,8	6 019,4
Total țară					
Credite în lei	49 082,6	67 800,2	83 746,1	79 788,4	77 455,5
Credite în valută	43 797,3	81 461,5	115 360,7	121 404,8	133 391,2
Total credite	92 879,9	149 261,7	199 106,8	201 193,2	210 846,7
Disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i> – lei	64 763,4	88 753,8	101 170,7	105 440,7	116 734,0
Disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i> – valută	31 156,5	46 742,5	59 588,3	75 538,0	75 410,7
Total disponibilități, depozite la termen, depozite rambursabile după notificare și operațiuni <i>repo</i>	95 919,9	135 496,3	160 759,0	180 978,7	192 144,7

Sursa: BNR

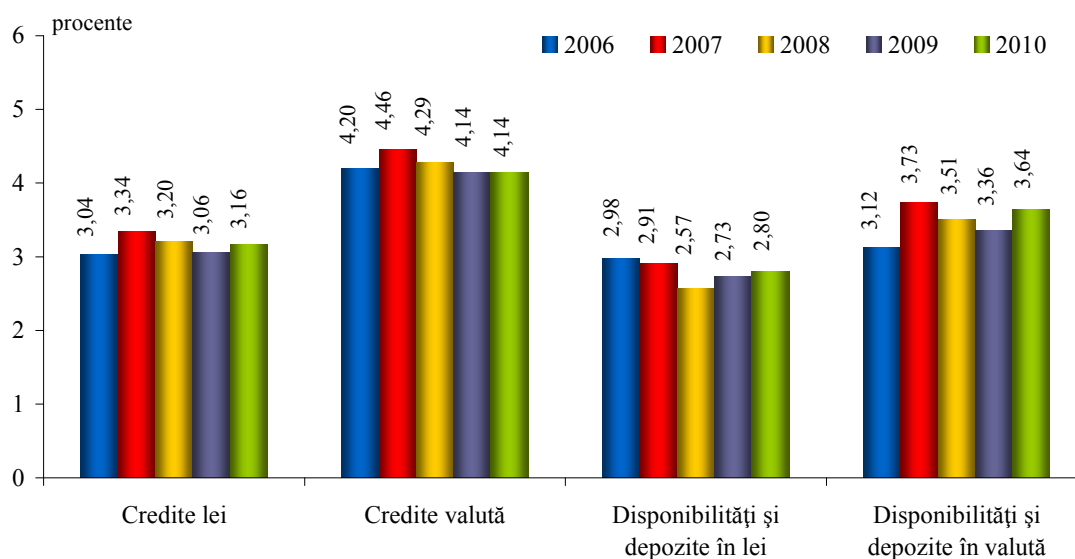
În perioada analizată, valoarea totală a disponibilităților din județul Timiș urmează tendința de creștere constantă în termeni nominali înregistrată la nivel național. În schimb, valoarea totală a creditelor acordate în județul Timiș a consemnat un declin în anul 2009, în termeni nominali, dar acesta a fost urmat de o revigorare de aproape 7 la sută în anul 2010.

Grafic 9.4. Evoluția creditelor și a disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor rambursabile după notificare și a operațiunilor repo

În graficul 9.5. sunt prezentate ponderile creditelor și disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor rambursabile după notificare și a operațiunilor *repo* din județul Timiș în nivelurile înregistrate pe total țară.

Grafic 9.5. Ponderea creditelor și a disponibilităților, depozitelor la termen, depozitelor rambursabile după notificare și a operațiunilor repo din județul Timiș în nivelurile pe țară

Sursa: BNR

Se constată ponderea mai mare a creditelor în valută (peste 4 la sută în toată perioada analizată), precum și a disponibilităților în valută (peste 3 la sută în toată perioada analizată).

10. Investiții străine

În județul Timiș, cele mai reprezentative unități care raportează investiții străine directe sunt:

- SC Continental Automotive Products SRL – producția de anvelope și camere de aer; țara de origine – Olanda;
- SC Enel Distribuție Banat SA – distribuție de energie electrică; țara de origine – Olanda;
- SC Smithfield România SRL – activități de consultanță pentru afaceri și management de gaze industriale; țara de origine – SUA;
- SC Contitech România SRL – producerea de motoare, piese și accesorii auto; țara de origine – Germania;
- SC Mondial SA Lugoj – producția de obiecte sanitare din ceramică; țara de origine – Germania;
- SC Midtown Retail SRL – închirierea și subînchirierea de bunuri imobiliare, țara de origine – Olanda;
- SC Alcatel – Lucent SRL – telecomunicații; țara de origine – Franța;
- SC Flextronics România SRL – fabricarea de subansamble electronice; țara de origine – Olanda;
- SC Frigoglass România SRL – producția de aparate electrocasnice; țara de origine – Cipru.

Bibliografie

- Drinovan, Gheorghe *Micromonografia Județului Timiș geografico-istorică și economico-turistică*, 1973
- Medeleș, Florin
Buruleanu, Dan *Timișoara. Povestea orașelor sale*, Timișoara, 2004, ISBN 973-661-276-7
- Mihalache, Dumitru *Localitățile Județului Timiș*, 1971
- Munteanu, Ioan
Munteanu, Rodica *Monografie Timiș*, Editura Marineasa, Timișoara, 1998
- Munteanu, Ioan
Munteanu, Rodica *Timișoara. Monografie*, Ed. Mirton, Timișoara, 2002, ISBN 973-585-650-6
- Opriș, Mircea *Timișoara. Mică monografie urbanistică*, Ed. Tehnică, București, 1987
- Parneci, Sergiu *Monografia orașului Sânnicolau Mare*, ISBN 973005147X
- Banca Națională a României
Institutul Național de Statistică *Investițiile străine directe în România în anul 2009*
- Institutul Național de Statistică
Institutul Național de Statistică *Anuarul statistic al României 2009*
Anuarul statistic al României 2010 – format electronic
- Institutul Național de Statistică *Anuarul statistic al României 2011*
- Institutul Național de Statistică *Repere economice și sociale regionale: Statistică teritorială, 2011 – format electronic*
Conturile naționale regionale 2003 – 2008
- Institutul Național de Statistică *Anuarul statistic al Județului Timiș pe anul 2009*
- Institutul Național de Statistică –
Direcția Regională de Statistică Timiș *Anuarul statistic al Județului Timiș pe anul 2010*
- Institutul Național de Statistică –
Direcția Regională de Statistică Timiș *Operațiuni în registrul central al comerțului – Sinteza statistică a datelor din registrul central al comerțului la 31 decembrie 2010 – date provizorii*
- Oficiul Național al Registrului
Comerțului *Societăți comerciale cu participare străină la capital – sinteza statistică a datelor din registrul central al comerțului la 31 iulie 2011 – date provizorii*

